

ཨྲ། འཛི་མེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(3175)

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱེད་སྤྲོད།

གུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

၂၃။ ဣ၍ ၂၃။ ဣ၍ ၂၃။ ဣ၍ ၂၃။
 ၂၄။ ဣ၍ ၂၄။ ဣ၍ ၂၄။ ဣ၍ ၂၄။
 ၂၅။ ဣ၍ ၂၅။ ဣ၍ ၂၅။ ဣ၍ ၂၅။

ཅེཤའི་ཁྱེལ་བཞག་ལམ།

וְהַיְיטָהּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

༡། ཙཱ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་ལྟར་གྱི་གསུང་འབུམ།

(३/१५)

དཔལ་བཅེས་པ་པོ་ད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བཞུགས།

ཤུང་མོའི་ཕོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བཀྲམ།

པེ་ཅིན་མའོ་རིན་ཆོན་བྱ་པར་འདེབས་གྲང་སེས་དཔར་བཏབ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ ཟླ་ ༧ པར་ པར་ གཞི་ ༥༨ སྟེ་ བཞུགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་༧པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཟུང་།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠ ༡— ༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—140—6/B. 65

གཞུང་འབྲུམ་ཆ་ཆར་(དབ་ ༡ - ༡༥ ཡོད) ལ་རིན་མོར། ༤༥༥. ༠༠

出版人:周 华
责任编辑:聪 博
封面设计:多 吉

图书在版编目(CIP)数据

卓尼·扎巴谢珠文集:第1-18卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社,(先哲遗书.88-105卷)2009.9
ISBN 978-7-80253-140-6
I.卓… II.①卓…②百… III.喇嘛教-文集
- 藏语 IV.B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第010748号

先哲遗书 (第89卷)
卓尼·扎巴谢珠文集
(2/18)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米1/32 印张:252
2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印数:0001—1500册

书号:ISBN978-7-80253-140-6/B.65

本文集总定价(1-18卷):458.00元

༡། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་
བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་གཙོ་སྤྱོད་གནང་
སྟེ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་པའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་
གྱི་རིང་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཁྲིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚེས་འཛིག་ལ་ཉི་
པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཉི་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ།
དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཉི་ཟུང་སྒྲོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་
མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ཞོར་སྐྱུང་སྒྲོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་
རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱུང་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོར་མཛད་དང་རྒྱས་དང་སྐྱོབ་བཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་
དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྟོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྐྱུང་སྒྲོབ་དང་
བོད་རིག་པའི་དབྱུང་ཡིག་སྐྱུང་སྒྲོབ་དང་ཆ་ཚད་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅིས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་

དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ཟུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་
དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་
ཟུར་ཐོག་《མེས་པོའི་བྱུང་བཞག་》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་གསལ་ཆེན་གྱི་
དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་
མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་བྱུང་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གསལ་
ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གསལ་ཆེན་དག་
ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་
དང་། གསལ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྐྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས།
ཅེས་རིག་ཚོགས་བཅུ་ལྔ་ལྟ་བུའི་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ལོར་ལུ་
དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱུན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དེད་ཅག་དཔེ་
སྐྱུན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤུལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་
ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱུན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་།
ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདང་འཛོག་དང་མཐོང་
ཆེན་གྱིས་སྤུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱུང་བཞག་》 གི་མ་གྲི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྟེན་གྱི་སྐྱུག་
ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱུང་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྟེན་གསལ་འདྲ་
མིན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག། འོན་ཀྱང་དཔལ་
བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་བསྐྱུ་

ཡེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་
 རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། བར་ཤིང་དུ་ལོང་ཡོད་པ་ན་མས་ཀྱང་དཔེ་
 རྒྱུ་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེ་བ་སོ་སོའི་
 དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྒྱུ་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་
 སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་ན་མས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་
 དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཛུབ་སྟོན་
 གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་
 བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་
 རྒྱུ་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་
 པོས་ཞབས་ཁྱེ་ཞུ་མཁན་ན་མས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོན་དང་ལུ་དག་ཐང་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་
 ཆགས་བགྱི་ཁུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་
 རོར་འཆུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ཀྱིང་པས་དཔྱོད་ལུན་དག་གིས་རོར་བཅོས་ཡོ་བསྐང་
 གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པའི་ཚེས་༡༠ལ།

སྒོན་འགོའི་ལུ་ཚིག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྒྱལ་
དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་
སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་གྱིས། བཤད་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་ཞོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུ་མ་རྟགས་སྟན་པལ་མངོན་བརྗོད་ཐེབས་སྟོང་། ལྷ་ར་
ཅིས་འབྱུང་ཅིས། རྒྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་རྒྱགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་རོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
འཆད་ཉན་འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་ཞོལ་
བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་
སྟེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཙག་གི་གྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ན་
རི་རབ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
གངས་སུ་བགངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཆོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་རྟོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱུ་ཏུ་འང་དར་བྱུང་།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་གར་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོ་ག་སི་ཐོར་རྟི་
དང་། ཉར་མིད་ལྷ་བུ་ཡོ་ཾ་བ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་

མོ་ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱུས་པའི་བཤད་སྐབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དེ་
གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློང་མདོ་ཙམ་ཞུན། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། འཇམ་མགོན་
ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་བེ་རོ་རྒྱ་ཅག་ཞང་། །གཞུབས་
ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་སྐབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ།
ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་
ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དུག་བསྟེན་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ཡུགས་སྡེ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུར་བྱེད་དང་འཆད་
ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་སྐབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་པའི་བྱེད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བརྒྱད་འབྲིན་
པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་དེ། བཤད་སྐབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཞིག །བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་
བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རའི་བརྒྱད་འཛིན་ནམས་ལ་འབྲན་ཡན་པན་བདེའི་
དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་
བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོད་
ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་
པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཉང་གི་ཡང་དག་
 བའི་མིང་རྩལ་གྱི་ཉི་འོད་སྒྲར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་བྱིན་
 དང་ཅུ་འཕྲུག་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་ དཔེ་རྒྱན་།
 རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་གྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་།
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ལུ་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་
 བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ འོངས་སུ་སྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་
 མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ས་ཁོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་བསོད་
 བསམ་གྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྒྲུས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་སྒྲོབ་དང་
 དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་
 ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒོ་བ་གསའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིམ་འབུལ་མཁན་གྱི་མན་
 དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོད་ན། རང་རེའི་ཕྱག་པར་བབ་པའི་
 གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྒྲ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷགས་རྩོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་
 པའི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་
 དང་གསན་ཡིག་བརྗེས་དང་སྟན་རག་ ཕྱིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་
 འཕྲོར་བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསབ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས།
 འབྲུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པ་སོགས་
 རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྒྱུན་ཕྱིས་ཡོད། ད་ལན་ང་ཆོས་འཆོལ་བསྟུ་

ཐུབ་པའི་ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཅུ་དེ་ལོ་
མེས་པོའི་བྱུང་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆའི་སློག་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྱུན་ཟུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྱབ་ཞུ་རྒྱུའི་སྒྲོར་ལ་ལྷག་བསམ་
ལྷན་ཞིང་མཁྱེན་སྒྱུན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་
བཀའ་སློབ་སྩལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྒྱབས་འཇུག་
ཡོང་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལང་ཆོ་
རྒྱས་ཤིང་། མེས་ཀྱི་སློ་གྲོས་བཀྲ་པའི་གཞིན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། མྱིང་
པོས་དབེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྟིང་ལ་
འཆང་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱི་ལོའི་ལས་ཀ་ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དྲིལ་འབྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྟེས་འབུལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་
པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཞུའོ། །

ལྷན་འབྲོག་རྒྱུ་འབྲུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༡༠༠༥པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་གྲུས་ལུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

ཀྱུ་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ཡངས་པ་ ༡ རྗེ་
བཅུན་ཙེ་མེ་གསལ་བ་བཤད་སྐབ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙུང་པོ་འདི་
ནི་གཟན་དཀར་མཆོག་སྐུ་ལ་བྱུང་བསྐྱེད་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་བྱུང་བྱུགས་བསྐྱེད་
བཟང་པོའི་བསྐུ་ལ་ལྷག་ལོག། མཁན་པོ་འགོ་འདུལ་རྩོམ་ཆེ་མཆོག་དང་གན་ཀམ་
བདེ་ལེགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་དཀར་
སྐད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་བཅུད་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་དག་གི་སྐྱེ་ལམ་དུ་འབུལ་
བྱུང་བ་བྱུང་།

ཉེ་བའི་ལོ་མི་ལྷུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་ལོག་དེད་
དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་པོད་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་སོ་
སོའི་དཔེ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་སྐྱེད་བྱས་པའི་གོ་རིམ་བྱོང་། ད་ལན་ཙེ་
གསལ་བ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
སྒྲིབ་ནས་གཡར་གནང་བུར་བའི་ཙེ་མེ་སྐར་མ་པོད་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཅན་ལ།
ཆོས་ཆོན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ལས་གཙོ་པོ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་རྣམ་བཤད་དང་།
དབུ་མ་དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྒྲོར། སྐྱེད་བཤད་དང་ཅིས། བརྒྱ་སྒྲོད་
རིག་པ་སོགས་བྱུ་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་མདོར་ན་བཅུ་ལྷག་རིག་
གནས་མཐའ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡོད། གསུང་འབུམ་འདི་
ཉིད་ལྷི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོ་ནས་སྐྱེད་ལྷུས་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་ཉེ་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་འདུགས་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
མེས་པོ་དག་གི་བྱངས་བྲག་གིས་བསྐྱུན་པའི་རིག་གནས་འདི་དག་ས་སྐང་རིལ་མོ་
འདིའི་སྤྱིང་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གཙང་མས་
རྒྱད་བསྐལ་ཏེ། གསུང་འབུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་《མེས་པོའི་ལྷུ་
པའུ་ལམ།》 ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་སྤྱིང་བ་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་བའི་པར་
ཀྱི་འབྲུལ་དུ་སྒྲིན་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནི་《མེས་
པོའི་ལྷུ་པའུ་ལམ།》ཀྱི་དེབ་༥༥ནས་༡༠༥བར་དུ་ཆར་དུ་དངར་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དང་། པར་དུ་སྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་ཁོད་དུ་འདྲ་བྱུང་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་དང་རང་ལྟ་
མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་དམ་པ་ཁོང་གི་གསུང་ལས་ཡིག་
ནོར་དང་ཕྱད་སྒྲིན་ཡིན་ངེས་པ་འགའ་ཤས་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅད་
གཏུབ་གཞོག་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་བྱི་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

མཇུག་དུ་འདི་ག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གསུང་
འབུམ་འདིའི་མ་བྱིག་ཡར་གནང་མཛད་མཁན་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་
གི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ཞེས་དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
བཀའ་འབུམ་འདིའི་རྟིང་མའི་ཞུ་དག་པ་
དབྱི་ས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྷ་ས་ནས།

རྩིས་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ནི། མདོ་སྐད་ཐོ་ལུ་རུའི་རབ་སོ་ཞེས་
པར་ཡབ་གཟུངས་སྐྱབས་འབུམ་ཞེས་བྱ་བ་པོན་དང་གསང་སྔགས་རྟིང་མའི་
ལྷགས་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། ཡུམ་སྐལ་བཟང་སྐྱན་ཞེས་བགྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྔས་
སྲ་ཤིང་ཡོས་ (༡༩༥༥) ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོར་འབྱུངས། གཞོན་
དུས་ནས་སློལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་སོགས་ཁ་ཉོན་རྒྱན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དད་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུགས་དཀར་སོགས་འགའ་རེ་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བར་
སློར་ཟེན་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་མ་སློབ་པར་ཐར་ཐོར་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་དགྲའི་སྐབས་ཁྱི་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྲགས་
པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་ལོ་འགའི་རིང་ཆོས་སློད་དང་གཞུང་
འགའི་རྩ་བ་སློར་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་པག་ལོའི་སྟོན་ཀ་དབུས་
སློགས་སུ་ཤེགས། ཉེར་གཉིས་པ་ར་མོ་ཆེ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་སེར་སྐད་ཐོས་
བསམ་གྱིང་གི་གྲ་ཚང་དུ་ཞུགས།

རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་དར་བྱས། སློབ་
དཔོན་དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སློབ་ལྟེན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་ཞལ་སྔ་
ནས་བསྐྱུས་གཞུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྱུམས་
དང་། ས་རིས། ལ་ལྷ། ཉོར་ཡིག་སྟན་ངག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དག་

ལ་གསལ་སྤྱད་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ལྷ་སའི་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་
 རྒྱུར་བའི་གོ་མིར་བཞེས་ཅིས་ཀྱང་དབུས་སུ་སོག་བོད་བར་འབྲུག་པ་བྱུང་ཉེ་ཉེ་
 གྱིད་མི་ཡི་ཉི་མ་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་། དེ་ལོ་སེ་འའི་དགའ་
 བཅུ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། སྤྱིར་དབུས་སུ་འོངས་ནས་རྒྱུད་གྲུང་། དགའ་
 ལྷན། འབྲས་སྤངས་རྣམས་སུ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་
 ལན་དགའ་རབ་བྱུང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་བསྟོད་ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་
 ཐིག་ཅའི་རྒྱུར་འགའ་རེ་ཡང་འབྱིད། ཕག་ལོ་ (༡༧༠༧) དབྱིད་ཆོང་པ་དང་
 འགྲོགས་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཤིང་རྩ་ (༡༧༡༤) ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་བདུན་ལ་ཅོ་ནེའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཀོ་ལུ་ཤྱི་ནང་སོ་ཡེས་ཀྱིས་བཀའ་
 བཞིན་དགོན་དེར་མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མཛད།

ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་སྟོ་གསར་དོན་གཉེར་དག་ལ་བསྐྱས་གྲུའི་ཅིས་བཞག་
 བཏང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་པཎ་ཕྱིན་གྱི་དབུ་ནས་ཅིས་
 བཞག་རེམ་གྱིས་བཏང་བས་སྐབས་ལྷ་པར་སྟེབ་པའི་ཆེ་སྟེ་གྲུང་གི་ལོ་ལ་ཀོ་ལུ་ཤྱི་
 བང་སོ་ཡེས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲི་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་
 ཀྱིས་སྟོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་བརྩམས་
 བས་དབུ་པར་གྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཅོམ་པ་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་དུ་མ་སྟེལ། དགོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་ཡེས་ཀྱིས་གནང་སྒྱུན་བྱས་པ་པལ་ཆེར་དགོན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་གྲུ་རྒྱན་དབུས་སུ་འགྲོ་མིར་སེར་འབྲས་དགོ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་

ལྷན་པོ་རྣམས་སུ་མང་པོ་དང་གྲ་ཚང་ལ་འབྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་པའི་
ཞབས་ཏོག་ཏུ་བཏང་།

དགུང་ལོ་ར་བརྒྱད་པ་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་
ཤིང་གསར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་མང་དུ་
བརྩམས། དེ་ལྟར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་དང་རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དུས་འདའ་
བར་མཛད་པའི་མཐར་དགུང་ལོ་དོན་ལྷ་པ་ས་རྒྱལ་ (༡༥༧༩) ལོར་ཞི་བར་
གཤེགས་སོ། །